

Informovaný souhlas pacienta(tky) s výkonem

Elektrokonvulzivní stimulace (ECT)

Vážená paní, Vážený pane,

vzhledem k tomu, že jako svéprávný jedinec se podílíte významným způsobem na diagnostickém a léčebném postupu navrženém u Vaší osoby, máte nezadatelné právo být před Vaším rozhodnutím o těchto postupech podrobně informován(a).

Na základě Vašeho aktuálního zdravotního stavu Vám byla lékařem doporučena elektrokonvulzivní terapie (ECT).

Co je elektrokonvulzivní léčba:

Elektrokonvulzivní léčba je dlouhodobě ověřený a bezpečný způsob léčby některých duševních poruch. ECT je biologická léčebná metoda používaná v léčbě psychických poruch od roku 1938. ECT aplikuje psychiatr za přítomnosti zkušeného anesteziologa v celkové anestezii a je v současnosti běžně užívaná k léčbě závažných duševních onemocnění.

Metoda je založena na opakované elektrické stimulaci mozku, která vede k normalizaci narušených funkcí centrálního nervového systému a navozuje v centrálním nervovém systému příznivé léčebné změny.

Jaký je důvod (indikace) tohoto výkonu:

Tato léčba patří mezi nejúčinnější léčebné postupy u nejrůznějších psychotických poruch, zvláště schizofrenie, ale také těžkých depresivních a manických stavů. Tato léčba redukuje příznaky, které vůbec, nedostatečně či pomalu odpovídají na běžnou léčbu farmaky, je oproti ní účinnější a také rychlejší. Celkově tak zkracuje délku Vašeho utrpení a také délku hospitalizace.

Alternativy výkonu:

V současnosti není známa léčebná metoda s identickými účinky. U závažné duševní poruchy typu katatonní schizofrenie má elektrokonvulzivní terapie nezastupitelný význam. Alternativou u méně závažných stavů je podávání vysoce účinných antidepresiv nebo neuroleptik. V léčbě depresivní poruchy bez psychotických příznaků byla prokázána účinnost repetitivní transkraniální magnetické stimulace (rTMS). Při této metodě se využívá účinku pulsního magnetického pole na struktury mozku, aniž by došlo k vyvolání konvulzí (silných křečových záškubů).

Jaký je režim pacienta před výkonem:

Před tím, než bude tato léčba zahájena, je však potřebné, abyste se seznámil s jejím průběhem a riziky a formou podpisu vyjádřil svůj souhlas s jejím započítím.

Před ECT je provedeno tělesné vyšetření nemocného včetně laboratorních odběrů, EKG a RTG plic, je vyšetřen internistou a anesteziologem. ECT probíhá v krátkodobé celkové anestezii v trvání cca 5-10 minut a v myorelaxaci (léky navozený stav snižující svalové napětí). Anestetikum a myorelaxační látku podává anesteziolog nitrožilně. Před její aplikací nesmíte jíst, pít ani kouřit, podávají se jen nejnnutnější ranní léky, které určí Váš ošetřující lékař.

Jaký je postup při provádění výkonu:

Při samotném výkonu ležíte na lůžku a anesteziolog Vám do žíly nejprve aplikuje anestetikum, po kterém na několik minut tvrdě usnete, krátce po anestetiku následuje látka na uvolnění svalů. Vzhledem k oslabení dýchání se podává maskou také kyslík. Pak již dochází k aplikaci slabého elektrického proudu, pomocí elektrod přiložených do oblasti spánků.

Vlastní elektrická stimulace mozku trvá 2-8 sekund, provádí se pomocí dvou elektrod, přiložených na spánkové oblasti hlavy nemocného (případně na spánek a temeno hlavy při unilaterální (jednostranné) aplikaci). Mozek reaguje na tuto stimulaci 20-60 vteřin trvajících periodickými změnami elektrického náboje na membránách mozkových buněk. Tímto mechanismem se obnovují normální fyziologické poměry činnosti mozku (nejčastěji ústup deprese).

Následuje krátké podávání kyslíku maskou po dobu několika minut, potom odeznívá účinek léků uvolňujících svalstvo, dechové pohyby se plně obnovují. Spánek přetrvává obvykle v intervalu několik minut až desítek minut, podle dávky anestetika a Vaší citlivosti na něj. Ze spánku se následně spontánně probudíte. Po celou dobu jste pod přísným zdravotnickým dohledem, jsou měřeny Vaše tělesné funkce.

Jaké jsou možné komplikace a rizika:

Život ohrožující komplikace jsou extrémně vzácné a jsou srovnatelné s riziky vytržení zubu v krátkodobé anestézii. V současné době se u ECT při používání moderních přístrojů (jaký máme i ve FNO) vyskytují nežádoucí účinky minimálně.

Po probuzení můžete být někdy mírně omámeni a dezorientováni, stav ale zřídka trvá více než několik minut. Těsně po zákroku můžete také cítit mírnou bolest hlavy či svalů, mírnou nevolnost. Po dobu dalších 2-3 týdnů také občas můžete pozorovat horší výbavnost paměti (poruchy krátkodobé paměti a vzpomínek na dobu léčby ECT), tato změna je ale pouze přechodná a paměť se plně upravuje. Léčba nenarušuje dlouhodobou paměť, ani schopnost učit se nové věci.

Aby bylo možno dosáhnout těchto minimálních nežádoucích účinků je však třeba dodržet všechny pokyny a také pečlivě uvážit zařazení pacientů, kteří trpí onemocněními, která snižují snášenlivost léčby či zvyšují rizika komplikací. Jedná se především o tyto choroby: onemocnění srdce (zvláště závažná ischemická choroba srdeční, srdeční selhávání, infarkt myokardu – méně než 3 měsíce od ataky), těžká onemocnění plicní (akutní i chronická), neurologická postižení (zvláště úrazy mozku či mozkové příhody v uplynulých 6 měsících, zvýšený nitrolební tlak), z jiných onemocnění je to zvláště těžké postižení štítné žlázy, významná osteoporóza, aneurysmata velkých cév a závažné formy anémií. Trpíte-li některou z uvedených chorob, upozorněte na to svého ošetřujícího lékaře, případně také anesteziologa, kteří posoudí, zda je možno léčbu zahájit.

Jaký je režim pacienta po provedení výkonu:

Obvykle se léčba aplikuje 2-3krát týdně, v sérii, celkový počet aplikací je většinou mezi 5 až 12. Výkon provádíme obvykle v dopoledních hodinách. V případě nedostatečného účinku může být aplikací více. Kdykoliv během léčby se můžete rozhodnout pro její ukončení, pro dosažení plného léčebného efektu je však výhodnější dokončit léčbu v plném rozsahu.

Identifikační údaje pacienta(tky):

Příjmení:		Jméno:		Titul:		RČ:	
-----------	--	--------	--	--------	--	-----	--

Identifikační údaje zákonného zástupce, opatrovníka:

Příjmení:		Jméno:		Datum narození:	
-----------	--	--------	--	-----------------	--

Plánovaný výkon:

Elektrokonvulzivní stimulace (ECT)

Vysvětlující pohovor provedl:

identifikace a podpis lékaře

Prohlašuji, že mi byl náležitě objasněn důvod, předpokládaný prospěch, způsob provedení, následky i možná rizika a komplikace plánovaného výkonu. Dále mi byly vysvětleny možné alternativy včetně jejich komplikací a zdravotní důsledky vyplývající z nepodstoupení plánovaného výkonu. Měl(a) jsem možnost zeptat se lékaře na všechno, co mě ve vztahu k plánovanému výkonu zajímá a obdržel(a) jsem vysvětlení, kterému jsem porozuměl(a). S provedením výše uvedeného výkonu souhlasím.

Dále prohlašuji, že jsem pravdivě informoval(a) ošetřujícího lékaře o dosavadním vývoji zdravotního stavu, včetně informací o infekčních nemocech, o zdravotních službách poskytovaných jinými poskytovateli, o užívání léčivých přípravků, včetně užívání návykových látek, a dalších skutečnostech podstatných pro poskytování zdravotních služeb a nezatajil(a) jsem žádné okolnosti svého zdravotního stavu, které jsou překážkou v provedení výkonu či mohou být v jakékoli souvislosti se vznikem komplikací.

Bylo mi podáno vysvětlení, že v případě výskytu neočekávaných komplikací vyžadujících neodkladné provedení dalších výkonů nutných k záchraně mého života nebo zdraví, budou tyto výkony provedeny.

V Ostravě dne: _____

_____ podpis pacienta(tky), zákonného zástupce,
opatrovníka